

יבמות ח

המשך הדיון בשאלה – למה היה צורך לדרשה "עליה" להוציא את העריות? למה היינו חושבים שזה היה מותר בלי הדרשה?

הצעה 3 למה נצרך הדרשה "צליה": אלא, סדי"א תיתי במה מצינו מאשת אח, מה אשת אח מייבמה, אף אחות אשה תתייבם.

דחיית ההצעה: מי דמי? התם חד איסורא, הכא תרי איסורי!

דחיית הדחייה: מהו דתימא הואיל ואישתרי אישתרי.

הוכחה לטיעון: ומנא תימרא דאמרינן הואיל ואישתרי אישתרי? דתניא: **מצורע שחל שמיני שלו בערב הפסת, וראה קרי בו ביום וטבל, אמרו חכמים: אף על פי שאין טבול יום אחר נכנס - זה נכנס, מוטב שיבא עשה שיש בו כרת וידחה עשה שאין בו כרת**; ואמר עולא: מה טעם? הואיל והותר לצרעתו הותר לקרויו. קושי על עולא:

- תינח היכא דנשא מת ואחר כך נשא חי, דמגו דאישתרי איסור אשת אח אישתרי נמי איסור אחות אשה,
- אלא נשא חי ואח"כ נשא מת, איסור אחות אשה קדים!
 - ואפי' נשא מת נמי,

■ תינח היכא דנשא מת ומת ואח"כ נשא חי, דחזיא ליה דביני ביני,

■ אלא נשא מת ולא מת ואחר כך נשא חי, לא איחזיא ליה כלל! מי לא מודי עולא, שאם ראה קרי בליל שמיני, שאין מכניס ידיו לבהונות, שלא יצא בשעה שהיא ראויה להביא בה קרבן?

הצעה 4: כי איצטריך עליה - היכא דנשא מת ומת ואח"כ נשא חי - שהואיל ואישתרי אישתרי.

הצעה 5: אתיא בהיקישא מדרבי יונה; דאמר רבי יונה, ואיתימא רב הונא בריה דרב יהושע, אמר קרא: (ויקרא י"ח) **כי כל אשר יצא מכל התוצאות האלה ונכרתו**, הוקשו כל העריות כולן לאשת אח, מה אשת אח שריא, אף כל עריות נמי שריין, כתב רחמנא צליה.

קושי על ההצעה: אמר ליה רב אחא מדפתי לרבינא: מכדי כל עריות איכא לאקושי לאשת אח ואיכא לאקושינהו לאחות אשה, מאי חזית דאקשת לאחות אשה? אקשינהו לאשת אח:

תשובה 1: לקולא וחומרא - לחומרא מקשינן.
תשובה 2: הכא תרי איסורי והכא תרי איסורי, ותרי מתרי ילפינן, אבל הכא חדא איסורא, ותרי מחדא לא ילפינן.

הצעה 6 - ניטרול השאלה: רבא אמר: ערוה לא צריכא קרא, דאין עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת, כי איצטריך קרא - למיסר צרה.

קושי: וערוה לא צריכא קרא? והא תניא: **אין לי אלא היא** תירוצ: משום צרתה.

קושי: והא קתני: **אין לי אלא הן!** תירוצ: משום צרותיהן.

קושי: ת"ש, **רבי אומר**: (דברים כ"ה) **ולקח ולקחה**, (דברים כ"ה) **ויבם ויבמה - לאסור צרות ועריות!**

דברים פרק כה פסוק ה

כי יִשְׁבוּ אֲחִים יַחְדָּו וּמֵת אֶחָד מֵהֶם וּבֶן אֵין לוֹ לֹא תִהְיֶה אֶשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה לְאִישׁ זָר וַיִּבְמָה יָבֵא עֲלֶיהָ וּלְקַחְהָ לוֹ לְאִשָּׁה וַיִּבְמָה:

תירוצ: אימא: **לאסור צרות של עריות.**

קושי: והא תרי קראי קנסיב ליה, מאי לאו חד לערוה וחד לצרה!

תירוצ: לא, אידי ואידי לצרה, חד למיסר צרה במקום מצוה, וחד למישרי צרה שלא במקום מצוה, מאי טעמא? ויבם ויבמה - במקום ייבום הוא דאסירא צרה, שלא במקום ייבום שריא צרה.

	<u>ולקחה</u>	<u>ויבמה</u>
רבי	עריות	צרות
תיקון דברי רבי	למיסר צרה במקום מצוה	למישרי צרה שלא במקום מצוה

חזרה לדברי רבי: גופא, **רבי אומר: ולקח ולקחה, ויבם, וימאה - לאסור צרות ועריות.**

קושי 1: מידי צרות כתיבא הכא?

קושי 2: ועוד, צרות מ**לצד** נפקא!

תירוץ: לצרור מפיק ליה רבי לכדרבי שמעון.

קושי 3: צרה הכא כתיב?

תירוץ: ה"ק: א"כ, לימא קרא ולקח, מאי **ולקחה**?

• כל היכא דאיכא תרי לקוחין, דאי בעי נסיב האי, ואי בעי נסיב האי - שריא,

• ואי לא - תרוייהו אסירין;

– **וימאה**

• במקום ייבום הוא דאסירא צרה,

• שלא במקום ייבום - שריא צרה.

שאלה: ורבנן, האי **ולקחה** מאי עבדי ליה?

תשובה: מיבעי להו לכדרבי יוסי בר חנינא; דאמר רבי יוסי בר חנינא: **ולקחה** - מלמד

שמגרשה בגט ומחזירה, **וימאה** - על כרחא.

